

Izdaja Cinkarna Celje metalurško kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Šentjerc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 23-981, interna 430. Tisk: »Papirkonfekcija« Krško.

Po mnenju Sekretariata za Informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je časnik oproščen davka na promet proizvodov (Št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XXIII

Celje, oktober-november 1976

ŠTEVILKA 7-8

Več prizadevnosti do konca leta

Doseženi proizvodni rezultati v razdobju januar-september in finančni rezultati poslovanja v razdobju januar-september 1976

Vzpodbudno oživiljanje splošne gospodarske aktivnosti doma in v svetu, je tudi v Cinkarni vplivalo na to, da smo prebrodili pojemajoča gibanja iz prve polovice leta. Proizvodnja postopoma narašča, vzporedno z le-to in ob zmernejšem porastu zaposlovanja, raste počasneje tudi produktivnost dela. Zaradi zastoja v prodaji v prvem polletju, planiranih ciljev kumulativno sicer ne dosegamo, vendar so rezultati boljši od onih, ki smo jih dosegli na področju proizvodnje v istem razdobju preteklega leta.

Na nivoju OZD je porastla proizvodnja v devetih mesecih letos v primerjavi z ono v preteklem letu za 8,64 %, v Metalurgiji znaša ta porast 4,11 %, v Kemiji Celje 3,47 %, v TOZD Kemiji 0,60 %, ker zaostaja obrat v Mozirju za 10,83 %. Porast v Grafiki znaša 23,33 %, v TOZD Titanov dioksid 11,59 % in v Galvani kar 43,53 %.

Produktivnost dela je na nivoju OZD porastla za 5,95 v primerjavi s preteklim letom. V Metalurgiji znaša ta porast 5,98 %, v Kemiji I. 3,77 %, v Kemiji II. 6,72, v Kemiji III (Mozirje) je manjša za 10,83 %, v TOZD Kemija kot celota znaša porast 1,27 %. V Grafiki je porastla za 19,84 %, v TOZD Titanov dioksid za 4,98 %, v Galvani za 31,03 %.

Zaradi že omenjenih gibanj v prvi polovici leta ter delno iz subjektivnih razlogov, planiranih proizvodnih ciljev in planirane produktivnosti ne dosegamo. V merilu Cinkarne zaostajamo za planirano vrednostjo proizvodnje kumulativno za 4,60 %. Metalurgija je kumulativni plan devetih mesecev že dosegla. Kemija Celje zaostaja za 18,60 %, obrat v Mozirju za 26,24 %, kemija skupaj pa za 20,08 %, Grafika je ustvarila proizvodnjo, ki je za 20,76 % večja od planirane, Titanov dioksid zaostaja za 10,72 %, Galvana pa je svojo plansko proizvodno nalogo presegla za 20,97 %.

Zaostajanje za planirano vrednostjo prodaje je nekaj manjše od proizvodnje, ker je bil v tem razdobju prodan del zalog iz preteklega leta.

Zaostanek za planirano vrednostjo prodaje znaša v merilu OZD Cinkarna 2,09 %. Metalurgija, Grafika, Vzdrževanje in Transport so cilje presegle, močno pa zaostaja Kemija in Titanov dioksid.

Finančni rezultati poslovanja so na nivoju OZD slabši od planiranih zaradi:

- visoke izgube pri proizvodnji titanovega dioksida, kot posledica nizkih prodajnih cen, porasta stroškov reprodukcije, neizkoriščene kapacitete, visokih zalog in neustrezne kvalitete.

- nedoseganje planiranih ciljev v nekaterih TOZD.
- povečanje stroškov reprodukcije ob zadržanih prodajnih cenah in visoki udeležbi izvoza.
- visokega salda terjatev.
- neustrezne produktivnosti dela v širšem smislu.

Rezultati, doseženi po fakturirani realizaciji so bili zmanjšani zaradi neplačane realizacije na nivoju OZD v znesku din 31.225.350. V Metalurgiji znaša ta znesek 12.358.032 din, v Kemiji Celje 9.990.043, v Mozirju 2.048.716, v Grafiki 4.907.460, v

Titanovem dioksidu 1.540.578, v Vzdrževanju 276.860 in v Transportu 79.103 ter v DSSS 24.558 dinarjev.

Izguba na nivoju Cinkarne znaša z 31. avgustom 64.324.143 dinarjev. TOZD Titanov dioksid je ustvarila izgubo v višini din 65.231.949, ostale TOZD Cinkarne pa ostanek za bruto sklade din 907.806.

Po pokritju dela izgube, ki odpade na partnerja iz NDR v znesku 27.364.096 dinarjev, ostaja še nepokrita izguba na nivoju OZD Cinkarne v znesku 36.960.079 dinarjev. Vse to po plačani realizaciji.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Sklepi konference Zveze komunistov Cinkarne

Skupna konferenca ZK v Cinkarni Celje, dne 14. julija 1976, katere so se udeležili tudi predstavniki občinskih in republiških organov in organizacij, je izpostavila vrsto pomembnih zaključkov, ki vplivajo na uspešnost našega dela in poslovanja, medsebojnih odnosov, nadaljnega razvoja posameznih TOZD in podjetja kot celote ter ocenila funkcionalnost naše organiziranosti.

Zaradi številnih zaključkov, s katerimi morajo biti seznanjeni vsi delavci Cinkarne, je konferenca pooblastila Svet ZK, da stališča in zaključke strne v sklope, ki bodo obvezovali ne le članke ZK, ampak tudi vse dejavnike v podjetju.

Svet ZK je po proučitvi gradiva s konference mnenja, da dogovor na konferenci narekuje naslednje sklepe:

1. Sprejema se ocena razvosti samoupravnih odnosov v podjetju. V okviru podjetja in posameznih TOZD so formalno-pravno ustanovljeni vsi organi, opredeljene pa so tudi njihove pristojnosti in obveznosti. Vendar pa vsebina dela le-teh še ne zadovoljuje. Premalo so aktivne in učinkovite komisije samoupravne delavske kontrole v TOZD, samoupravne delovne skupine ter komisije za urejanje kršitev delovnih dolžnosti.

Predsedniki posameznih organov, direktorji TOZD ter vodst-

va družbeno političnih organizacij, so dolžni v mesecu septembru t. l. na skupnem posvetu točno preanalizirati obstoječe pomanjkljivosti, zagotoviti tehnično administrativno vodenje in spremljanje vseh dogovorov ter način informiranja posameznih služb in centralnih samoupravnih organov o vseh pomembnih predlogih, zahtevah in sugestijah delavcev po TOZD. Za izvedbo skupnega dogovora je zadolžen sekretar OOKK.

Nosilci: sekretar OOKK, direktorji TOZD, vodje samoupravnih organov, predsedniki OOKS, vodstvo ZSMS.

Rok: 30. september 1976

2. Obstoječi sistem informiranja delavcev ni dovolj kakovosten. Za zagotovitev aktualnih, pravočasnih in kvalitetnih informacij je nujno poleg obstoječih oblik (zbori delavcev, samoupravne delovne skupine, DS ipd.)

obogatiti vsebino obstoječega glasila »Cinkarnar« ter povečati informiranje z izdajo občasnih »Informatorjev«.

Izpolnitev naloge zahteva spremembo dosedanje organiziranosti v centru za izobraževanje, kjer je potrebno ločiti med dejavnostjo informiranja ter izobraževanja. S sistemizacijo in zasedbo delovnega mesta »urednik in referent za informiranje« se ta dejavnost prenese v splošni sektor in spoji s tajništvom organov upravljanja ter DPO.

Nosilec: Organizacijska služba Kadrovske in Splošni sektor.

Rok: november 1976.

3. Izobrazbena struktura pri zasedbi vrste delovnih mest je nezadovoljiva, kar onemogoča kvalitetno in ažurno opravljanje delovnih nalog, zahteva pa tudi povečanje števila zaposlenih zlasti v skupnih službah in vzdrževanju.

Kadrovska služba je skupaj z vodstvi TOZD dolžna permanentno izvajati in razširjati že obstoječe oblike uvajalnih seminarjev, specializiranih tečajev ter spremljati usposobljenost delavcev na delovnih mestih.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Sklepi konference Zveze komunistov Cinkarne

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dasledno je treba spoštovati določila o vlogi mentorjev predvsem pri uvajanju novih delavcev na delovna mesta. Enako velja tudi za delavce, ki se premeščajo po službeni potrebi ali iz drugih razlogov.

Za neustrezno zasedena delovna mesta izven proizvodnje mora kadrovska služba poiskati primerne stimulative oblike za dopolnilno izobraževanje prizadelih delavcev, ob izpraznitvi letih pa obvezno kadrovati le osebe z ustrežno strokovno izobrazbo.

V skladu z določili samoupravnih aktov je treba za nezasedena vodstvena delovna mesta izvršiti interni razpis oziroma objavo v internem glasilu.

Nosilec: Kadrovski sektor in Organizacijska služba ter vodstva TOZD.

Rok: stalna naloga.

4. Zaradi premalo intenzivnega proučevanja organizacije dela in poslovanja, prihaja pogosto do enostranskih odločitev posameznih TOZD, kar ruši enoten sistem poslovanja podjetja. Predolge in drage komunikacijske poti povzročajo zaostajanje potrebnih dokumentov (delovni nalogi, nabava repromateriala, evidencialna poročila, izvrševanje uslug ipd.), kar otežava hitre in pravilne odločitve oziroma izvršitev posameznih nalog. Prav tako so pri organizacijskih odločitvah premalo upoštevane specifičnosti posameznih TOZD oziroma posameznih delovnih podjetij (različni delovni postopki, tehnologija, struktura kadrov ipd.). Pojavi, da se odločitve sprejemajo mimo dogovorjenih, so predvsem posledica pomanjkljive organizacije in premanjhnega izvajanja dogovorov oziroma neizrekanja sankcij proti kršitelju.

Navedene pomanjkljivosti zahtevajo, da se ponovno analizira obstoječa organizacija, ugotovi odstopanja ter uveljavi dodatne ukrepe.

Organizacijska služba je dolžna kontrolirati izvajanje dogovorov in reagirati na vsa odstopanja. Prav tako mora ugotoviti, ali je ustrezno strokovno zasedena, da bo naloge lahko izvajala ter predlagati prenos vseh tistih nalog na druge službe, ki niso povezane z njeno dejavnostjo (izračun variabilnega dela itd.).

Izvršiti je potrebno notranjo delitev dela med organizacijsko službo in AOP, čeprav ostanejo obe dejavnosti organsko spojeni.

Nosilec: Vodstvo podjetja in TOZD, Organizacijska služba.

Rok: 31. december 1976.

5. Iz dejstva, da je odgovornost za delo in sprejemanje odločitev nedeljiva, izhaja zahteva, da konkretno pristopimo k obravnavanju odgovornosti posameznih oseb ob odstopanjih od sprejetih dogovorov in obvez. Dejstvo je, da naše napake zelo pogosto opravičujemo z objek-

tivnimi težavami, ali pa te napake sploh ne obravnavamo. To vodi v poslabšanje rezultatov dela, ležeren odnos do delovnih nalog, porabe materiala, zmanjšanje delovnega reda in discipline, neodgovorno sprehajanje po podjetju ipd.

Za tako stanje so odgovorni nadzorni delavci v vseh TOZD in DSSS.

Ta neodgovoren odnos do dela in sredstev za delo mora najti svoj odziv v skupni akciji, da se najostreje ukrepa proti vsem kršiteljem, ki s takim početjem ustvarjajo v podjetju nered in negativno vplivajo na veliko večino vseh tistih delavcev, ki se zavedajo svojih nalog in so pripravljeni vestno in kvalitetno opravljati zaupano jim delo.

Nosilec: Druženopolitične organizacije, samoupravni organi, samoupravne delovne skupine, delavska kontrola, vodstvo podjetja in vodstvo TOZD, izmenovodje in vodje oddelkov.

Rok: stalna naloga.

6. Politika nagrajevanja po rezultatih dela ni uresničena. Vzrokov za to je več, med njimi zlasti dejstvo, da še vedno nimamo izoblikovanih ustreznih kriterijev (analitska ocena delovnih mest), kar vodi v subjektivno določanje vrednosti posameznih delovnih mest, povzroča pa tudi pogoste kršitve določil sporazuma o delitvi OD. Verjetno drži splošna ocena, da je v podjetju v odnosu na delovne rezultate zaposlenih preveč ljudi, kar kažejo tudi sedanji proizvodni in poslovni rezultati. Nagrajevanje po delu bo dobilo svojo vsebino takrat, ko bomo v enakim, ali manjšim številom zaposlenih ustvarili več in cenejše, kar zahteva tekoče spremljanje rezultatov in objektivno oceno delovnih mest. Potrebno je takoj pristopiti k izdelavi analitske ocene delovnih mest in jo verificirati preko zborov delavcev.

Nosilec: Organizacijska služba in Kadrovski sektor.

Rok: januar 1977.

7. Proces razvoja samoupravnih odnosov in krepitev vloge delavcev v okviru TOZD poraja tudi negativne učinke, ki se kažejo predvsem v zapiranju TOZD, iskanju maksimalnih finančnih učinkov brez ustreznega povečanja kvalitete in kvantitete dela, v medsebojnih konfliktih in tudi ozkih, enostranskih odločitvah, ki niso v skladu s cilji podjetja kot celote. Posebej se tu izpostavlja odnos proizvodnih TOZD do TOZD Vzdrževanja in Transport, katerih naloga je, da opravljata usluge za normalni potek proizvodnje. Konferenca ZK ponovno opozarja na določbe samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD po katerih je dolžna TOZD, ki je pretežni porabnik surovin ali proizvodov, nabavljati tovrstno blago za druge TOZD po enakih pogojih oziroma tržnih ali dogovorjenih cenah.

Prav tako sta dolžni TOZD Vzdrževanje in energetika ter Transport argumentirati vse stro-

ške, ki jih fakturirata drugim dejavnikom v podjetju in s tem odpraviti pogoste očitke, da za slabo kvaliteto uslug zahtevata preveč finančnih sredstev.

Na vsa odstopanja od veljavne organizacije dela in poslovanja mora organizacijska služba opozoriti prizadeto vodstvo, v primeru, da se zadeve ne uredijo pa obvestiti organ samoupravne delavske kontrole. Znotraj organizacijske službe je v ta namen treba organizirati interno kontrolo.

Nosilec: glavni direktor, direktorji TOZD.

Rok: november 1976, stalna naloga.

8. Vsklajevanje razvojnih planov posameznih TOZD zahteva posebne strokovne analize vseh načrtovanih investicijskih vlaganj iz vseh vidikov njihove učinkovitosti, med ostalim tudi varstvo okolja, družbeni in osebni standard, zagotovitev kadrov ipd. Čeprav so razvojni plani s strani delavcev TOZD sprejeti, pa je nujno, da se enotno dogovorimo za prioriteten red posameznih vlaganj, o načinu združevanja razpoložljivih sredstev, o možnostih sovlaganja s strani drugih domačih oziroma inozemskih partnerjev ter verificiramo naše odločitve v širši družbeni skupnosti.

Ker tako vsklajevanje zahteva znanstveno-strokovni pristop, je

KOMISIJA ZA PODELITEV NAGRAD IN PRIZNANJ INOVATOR '76

V razpisnem roku ni prispelo dovolj prijav, zaradi tega je komisija sklenila podaljšati rok sprejema prijav do 31. decembra 1976.

Centralni delavski svet je na svoji 8. redni seji dne 27. maja 1976 na predlog komisije za novatorstvo in družbeno-političnih organizacij odobril razpis nagrad in priznanj.

INOVATOR '76

Za nagrade in priznanja lahko kandidirajo vsi člani OZD Cinkarna, ki bodo v letu 1976 uresničili svoje dosežke na področju novatorstva (izumi, tehnične in druge izboljšave).

Kandidate lahko predlagajo tudi:

- družbenopolitične organizacije
 - delavski sveti TOZD,
 - poslovni odbor in
 - stabilizacijski odbori pri TOZD
- Pogoj za prijavo je tudi, da predlog še ni bil nagrajen. Pismena prijava mora vsebovati:
- osebne podatke avtorja,
 - izobrazbo,
 - delovno mesto,
 - število prijav, objavljenih v letu 1976,
 - tehnične podatke in ekonomski izračun — vrednost inovacije.

Komisija družbenopolitičnih organizacij bo podelila tri denarne nagrade in priznanja vsem udeležencem razpisa, kolikor imajo njihovi predlogi praktično vrednost.

Komisija za novatorstvo in racionalizacijo bo še posebej nagradila vse koristne predloge po obstoječem pravilniku.

Prijave zbira do 31. decembra 1976 tovariš Smeh Franc, zaposlen v analitskem laboratoriju Titanovega dioksida.

Rezultati razpisa bodo objavljeni v Cinkarnarju.

Podrobnejše informacije dobite pri predsedniku komisije za podelitev nagrad in priznanj INOVATOR '76 tov. Brumec Slavku na telefonski številki 321.

Predsednik komisije

Več prizadevnosti do konca leta

(Nadaljevanje s 1. strani)
Posamezne temeljne organizacije so dosegle naslednje poslovne rezultate.

Metalurgija — sredstva za bruto sklade	v znesku din	71.153
Kemija Celje — izgubo	v znesku din	9.052.426
Kemija Mozirje — izgubo	v znesku din	1.753.676
Grafika — sredstva za bruto sklade	v znesku din	3.563.970
Titanov dioksid — izgubo	v znesku din	65.231.949
Vzdrževanje — sredstva za bruto sklade	v znesku din	5.205.620
Transport — sredstva za bruto sklade	v znesku din	3.323.165

Zaradi oživljanja gospodarske aktivnosti prodaja izdelkov narašča. Zato je potrebno v preostalem razdobju vložiti maksimalne napore, da dosežemo naslednje cilje, ki lahko naše poslovne rezultate do zaključka poslovnega leta še bistveno popravijo:

- povečati proizvodnjo, ki ima plasman do optimalne kapacitete,
- zaostriti štednjo z materialom, povečati tehnološke izkoristke,
- izboljšati kvaliteto proizvodov za zagotovitev konkurenčnosti in cene na trgu,
- zmanjšati saldo neplačane realizacije na maksimalno možno spodnjo mejo in tako doseči povečanje dohodka,

● zmanjšati režijske stroške na vseh področjih,

● omejevati zaposlovanje predvsem v režiji, utrditi disciplino na delovnem mestu v cilju povečevanja produktivnosti dela in s tem upravičenosti do rasti osebnega standarda.

Posamezne temeljne organizacije so dolžne podrobneje analizirati predvsem svoje poslovne rezultate, da bi ugotovile vse a-lergične točke izgub, ki nastajajo in da bi lahko sprejele ustrezne sklepe v cilju izboljšanja poslovnih rezultatov po posameznih področjih z ozirom na svoje specifične probleme.

Franjo Klinger dipl. ing.

smotrno, da se organizira strokovni team (vodje razvoj TOZD), ki bi izdelal predlog uresničevanja razvojnih planov ob upoštevanju vseh prednostnih elementov.

Različne novogradnje, adaptacije in ostali posegi, ki zadevajo v urbanistično ureditev, so možni le po podanem mnenju komisije za urbanizacijo podjetja.

Nosilec: glavni direktor podjetja, splošni sektor.
Rok: oktober 1976.

9. Za skladnejši razvoj podjetja ter usklajevanje in poenotenje ciljev razvoja in zaradi optimalnega izkoriščanja obstoječih strokovnih kadrov ter njihovega znanja, je treba proučiti morebitno združevanje razvojnih teamov v podjetju.

V ta sklop sodi tudi programiranje razvojnih nalog, imenovanje nosilcev realizacije teh nalog in delitev dela za potrebe razvoja posameznih TOZD.

Nosilec: glavni direktor, direktorji TOZD, razvojni oddelki.
Rok: januar 1977.

10. Zagotovitev delovne in socialne varnosti zaposlenih delavcev zahteva bolj intenzivno spremljanje pogojev na delovnih mestih, počutja delavcev pri delu, odpravljanje konfliktnih situacij v medsebojnih odnosih.

Kadrovska služba je dolžna preko svojih strokovnih delavcev (socialni delavci, psihologi) tekoče obravnavati aktualne probleme posameznih delavcev ali skupin in uveljavljati potrebne rešitve sporazumno z vodstvi TOZD.

Služba za varno delo se mora v večji meri angažirati pri izobraževanju delavcev (zlasti vodstvenih) s področja varstva pri delu in se temeljiteje posvetiti odpravi pomanjkljivosti na področju tehnične varnosti pri delu. Razvojne službe morajo večjo skrb posvetiti izboljšanju delovnih pogojev, istočasno pa iskati ustrezne rešitve za zaposlovanje delovnih invalidov, z namenom, da bodo le-ti lahko v celoti in koristno opravljali svoje delovne naloge. Potrebno je verificirati vsa delovna mesta, kjer lahko delajo delovni invalidi in na teh mestih zaposlovati izključno le-te.

Nosilec: Kadrovski sektor, Služba za varstvo pri delu, Organizacijska služba, razvojni oddelki, vodstva TOZD in podjetja.
Rok: stalna naloga.

11. Varstvu okolja moramo posvetiti večjo pozornost. Akcije na področju varstva okolja morajo biti vodene iz službe za varstvo okolja, sanacijski program pa mora določiti roke izvedbe posameznih del in nosilce povsod, kjer je to mogoče.

Vse kršitelje, ki zaradi malomarnosti ali drugih subjektivnih razlogov povzročajo onesnaženost okolja je potrebno disciplinsko kaznovati.

Vzporedno z varstvom okolja je treba več pozornosti posvetiti akciji »očistimo in polepšajmo Celje« na vseh področjih podjetja.

Nosilec: Služba za varstvo okolja, vodstva TOZD in podjetja.

Rok: stalna naloga

12. Družbeno-politične organizacije in samoupravni organi bodo vzpodbujali aktivnost na področju inovacijske dejavnosti. V to akcijo se morajo vključiti vse vodilne in vodstvene strukture TOZD in podjetja.

Potrebno je poživiti delo komisije za inovacije ter ji omogočiti boljše pogoje dela. Nagrajevanje inovatorjev mora postati bolj elastično in ažurnejše, kar bo zagotovilo njihov večji interes.

Inovacijska dejavnost je kot pomemben element stabilizacije skih prizadevanj stalna naloga vseh odgovornih činiteljev v TOZD in podjetju.

13. Iz razvojnega plana Cinkarne Celje za obdobje 1976 — 1980 so razvidne tudi zahtevne naloge na področju uresničevanja ciljev kadrovske politike. Prav tako prepočasno uveljavljamo v praksi določbe družbenega dogovora o kadrovski politiki. Ugotoviti je potrebno umestnost morebitne reorganizacije obstoječega kadrovskega sektorja s ciljem po večji specializaciji kadrovskega sektorja in učinkovitejšem uveljavljanju kadrovske ukrepe.

Na to nas še posebej obvezuje nezadovoljiva kadrovska struktura zlasti v tehnološko bolj zahtevnih obratih (TOZD Titanov dioksid, TOZD Grafika).

Nosilec: glavni direktor podjetja.

Rok: januar 1976.

14. Konferenca ZK v Cinkarni je ugotovila, da je še vedno vrsta delavcev v posameznih obratih, katerih interes se pretežno nanaša na višino osebnega dohodka, sicer pa niso angažirani pri krepitvi samoupravnih odnosov, boljšega dela in pomoč pri razreševanju problematike TOZD in podjetja.

Družbeno-politične organizacije so v prvi vrsti dolžne odpravljati še obstoječe enostranske interese in krepiti zavest vsakega posameznega člana kolektiva.

15. Vloga in naloge družbeno političnih organizacij so opredeljene v programih dela in sklepov višjih vodstev. Predvsem so dolžne družbeno politične organizacije čimprej dopolniti svoje akcijske, delovne programe ter jih prilagoditi zahtevam sprejetih sklepov na partijski konferenci. V programih je potrebno zlasti precizirati način kontrole izvrševanja sklepov, sankcije, ki bodo za nerealizacijo izvršne ter program skupne akcije za vzpostavitev boljše delovne discipline in večje delovne odgovornosti zaposlenih.

Nosilec: Vsa vodstva družbeno političnih organizacij.

Rok: oktober 1976 — stalna naloga.

DPD Svoboda vabi!

Moški pevski zbor DPD Svoboda Celje je v začetku septembra pričel z rednimi pevskimi vajami. Poleg učenja koncertnega programa smo v naše delo uvrstili tudi poznavanje glasbene teorije ter osnove solo pevke tehnike. Ker je zbor šele v rasti, nismo uvrstili v letošnji program izjemno težkih skladb temveč take, ki trenutno ustrezajo zmogljivosti pevcev, hkrati pa omogočajo, da se v zbor vključijo tudi novi pevci.

Vabimo vse tiste ljubitelje zborovskega petja, ki še niso vključeni v noben zbor, da se vključijo v naše vrste. Ni vam potrebno imeti nobenih predsodkov, če »ne poznate not« ali pa niste neki izraziti pevci; marsikaj se s prizadevnim delom še da doseči.

Če se boste odločili za sodelovanje v našem zboru, se zglasite v našem kulturnem domu na Mariborski cesti 53/a kjer imamo redne vaje vsak ponedeljek in četrtek od 18. do 20. ure.

Zbor vodi profesor Vid Marcen.

16. Ocena dela delegacij — zlasti splošnih — je dokaj negativna. Kljub prizadevanju posameznih delegatov, jih je mnogo, ki se ne udeležujejo sej delegacij, ne razpravljajo o gardivu za zasedanje in ne sodelujejo kreativno pri načrtovanju programov dela, sodelovanju s samoupravnimi organi podjetja in TOZD ipd.

Potrebno je sklicati sestanek z vsemi vodji splošnih delegacij

in delegacij za Zbor združenega dela občinske skupščine ter se dogovoriti o nadaljnjem delu in ukrepih pri neaktivnih delegatih.

Nosilec: Družbeno politične organizacije.

Rok: september 1976.

Stanovanjska prioriteta lista potrjena

Stanovanjska komisija Cinkarne Celje je na svoji seji dne 10. junija 1976 sestavila prioriteta listo prosilcev za dodelitev stanovanj ter jo skladno s Samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev OZD Cinkarne Celje dostavila v odobritev Centralnemu delavskemu svetu OZD Cinkarna Celje, ki jo je s sklepom št. 44/76 potrdil.

Komisija je sprejela sklep, da se prosilci iz stare prioriteta liste od zaporedne št. 1 do vključno 11, katerih stanovanjski problem ni bil rešen v letu 1975 uvrstijo pred novimi prosilci in se njihov problem reši v skladu s Samoupravnim sporazumom o urejanju stanovanjskih vprašanj delavcev OZD Cinkarna Celje.

V primeru, ko sta dva ali več prosilcev dosegli po točkovnem sistemu enako število točk, je komisija upoštevala pri določitvi vrstnega reda delovno dobo prosilca v podjetju. Prednost ima tisti prosilec, ki ima daljši delovni staž v Cinkarni.

Nadalje je stanovanjska komisija potrdila listo prosilcev za pridobitev stanovanj preko Samoupravne stanovanjske skupnosti, enota za družbeno pomoč Celje, ki vključuje 17 prosilcev.

V primeru, da bi kateri izmed prosilcev pri stanovanjski skupnosti, po dokončani akciji izpadel, ga bo reševala Cinkarna v skladu s prioriteta listo in došeženim številom točk.

1. DELIJA Hakija	
2. PAVLIČ Rajko	
3. ĐUKES Stjepan	
4. SKALE Martin	
5. BOŽIČIĆ Dragan	
6. RKULOVIĆ Vlado	
7. SALMISTER Ivan	
8. STRAJHER Stanko	
9. SPINDLER Marija	
10. STRSOGLAVEC Anton	
11. KLOBASA Rozalija	484
12. MLAKAR Martin	430
13. KOVAČIĆ Jože	306
14. GRKOVIĆ Budimir	284
15. PEČNIK Ana	275,5
16. VELENSEK Avgust	273
17. LAZAR Vjekoslav	239
18. SESKO Ludvik	230
19. KOROŠEC Jakob	209
20. FEGUS Karel	207
21. PAUSNER Vinko	197
22. KNEZ Rudi	195
23. KOSTOMAJ Štefan	193
24. SPILJAR Drago	187
25. MILETIĆ Milorad	183
26. MESTINSEK Martin	179
27. STRAŠEK Hermina	175
28. SMREČNIK Mirica	170
29. VLAJKOVIĆ Tomo	165
30. PANIĆ Emil	160
31. BABAJ Adem	160
32. SENIČAR Maksimiljan	155
33. LEDINSEK Heda	152
34. MARČEC Jože	152
35. TRISIĆ Živan	151
36. FLORJANČIĆ Franc	151
37. KOSTIĆ Rade	151
38. VELIČKO Dimitar	147
39. BEDIĆ Janez	147
40. NIKOLIĆ Maksim	146
41. URBANCVREMEC Fanika	146
42. GUTEMBERGER Franc	145
43. MLAKAR Ružica	145
44. HALILOVIĆ Nezir	145
45. AGATIĆ Stipe	145
46. KRAJNC Marta	143
47. STEFANOVIĆ Miroslav	142,5
48. JOSIFOVIĆ Drago	141
49. ČEH Drago	141

50. GORSEK Janez	140
51. MARIĆ Žarko	137
52. KOLAR Jože	136
53. SIMIČ Dara	136
54. OPREŠNIK Magda	136
55. STRAŠEK Klara	134
56. SMOLE Anton ml.	133
57. PETRIČ Stanislava	132
58. ŠTORGELJ Janez	130
59. BRUMEC Radivoj	130
60. KELC Ivanka	127
61. PAJOVIĆ Zofija	125
62. VOKAL Anton	124,5
63. ŠPACAPAN Darinka	124
64. GRKINIĆ Marinka	123
65. VALAND Albin	122
66. VESELINOVIĆ Slobodan	122
67. KUNEJ Mojca	120
68. DOLENSEK Vesna	120
69. LIPOVSEK Nevenka	120
70. MAROLT Bojan	118
71. PETROVIĆ Milan	118
72. RADIĆ Lazar	116
73. ROBIDA Janko	115

74. JAKŠE Stane	115
75. ZAVRŠNIK Bojan	115
76. DOLENC Amadeo	115
77. MILOSEVIĆ Milorad	115
78. SABOLIĆ Marjan	115
79. SOROGOV Vojan	114
80. GODEC Slavica	114
81. KAČ Marija	113
82. KOLAR Cvetka	112
83. SEDLAR Cvetka	110
84. LESKOVSEK Bojan	110
85. CVEK Dunja	110
86. RAMSAK Matjaž	110
87. PERNIĆ Zdravko	108
88. FLOREANI Antun	107
89. MARCIUS Štefan	105
90. REŠ Drago	105
91. KOŠEC Milena	105
92. PRODANOVIĆ Lazar	105
93. TOČAJ Jožica	105
94. LESKOVSEK Slavica	105
95. SELIČ Edi	103,5
96. DAMJANIĆ Trivo	103
97. HRANIĆ Mirko	102
98. GASPARIĆ Andrej	102
99. KOCUVAN Mirko	101
100. SKUTNIK Marija	100
101. TRATNIK Sonja	100
102. BUTINAR Zdenka	97,5
103. JANKOVIĆ Živko	97
104. ZDOLSEK Karel	96,5
105. KUMER Alojz	95
106. RUŽIČ Željko	95

107. CAFUTA Andrej	95
108. ŽIVKOVIĆ Rajko	95
109. SEKULOVIĆ Mirko	94,5
110. VUCENOVIĆ Branko	92,5
111. CMAGNER Cvetka	92
112. BOGATIN Milena	90
113. SALEJ Martin	78
114. KOLARIĆ Marija	72
115. HIRSMAN Jože	53

Nadalje je komisija potrdila listo, ki je bila poslana Samoupravni stanovanjski skupnosti, enota za družbeno pomoč Celje, in sicer:

1. ANTLEJ Jože
2. CVELFAR Jože
3. JONAK Rosvita
4. KITAK Marjan
5. KOSTOMAJ Franc
6. KOROŠEC Helena
7. PIKL Franc
8. PILKO Edi
9. PRELIČ Milovan
10. ŠAJINOVIĆ Radivoj in Radojka
11. SESKO Kristina
12. SORN Alojzija
13. SKLEBAR Milan
14. SPLINGLER Rudi
15. SMISL Anton
16. POTEČIN Maks
17. ZUPANC Vera

Zakaj tako?

Vsi delavci Cinkarne, vsaj tako mislimo, se trudimo, da bi bila naša produktivnost kolikor se da najvišja. Vendar od tega kot vemo, so odvisni mnogi dejavniki; od strukture naših delavcev do njihove zavesti. Vprašamo pa se lahko, kaj je to zavest našega, konkretno cinkarniškega delavca?

Mnogi mislijo, da je dovolj, če so na delovnem mestu samo prisotni, da jih vidijo in da jim vsak dan poteče nepolnih osem ur, saj odhajajo od dela predčasno (vsaj tako je bilo do nedavnega pred uvedbo novega režima odhodov in prihodov). Nekateri delajo zato, ker pač morajo delati, da lahko preživijo sebe in svoje družine. Ustvarjati pa je potrebno z zavestjo in graditi na tem, da bi bili pogoji dela in delovni uspehi čim boljši in da so v naši OZD potrebne velike spremembe, čeprav vemo, da le kopica tako mislečih članov kolektiva, ne bo spremenilo naše strukture.

Če samo pogledamo eno iz »malenkosti«, ki zelo zmanjšuje našo ustvarjalnost: to so prihodi in odhodi delavcev na svoja delovna mesta. Vprašamo se samo, kakšni smo bili preden se ukrepi niso poostri? Če si slučajno stal pred vratarico in opazoval ljudi, si lahko videl marsikaj. Delavci, kamor seveda prištevamo vsakega člana našega kolektiva, so se sprehajali sem in tja, se vozili z avtomobili, ne da bi vratar od nekaterih zahteval znameniti rumeni papir, ki smo mu dali ime propustnica. Tako so se začele pojavljati vprašanja zakaj eni lahko, drugi ne? Če delamo vsi, in hodi resnično po službenih dolžnostih, potem pri vratarjih ne bi bilo takšne gneče kot pred kinodvorano, kjer predvajajo film leta. Pa ne samo to, še dosti pred drugo uro so vratarji imeli polne roke dela. Ljudje so nasmejani odhajali domov, saj

je bilo konec delovnega dne; pri tem izvzamemo vozače. Ker pa vratarji niso vedeli, da mamice iz Celja hodijo po svoje otročiče v vzgojnovarstvene domove, so jih šteli za vozače, saj so morale na lokalni avtobus, ne pa na avtobus, ki jih bo vozil eno uro ali pa še več do doma. Ja, tako je bilo, pa če kdo še tako zanika tej realni resnici. Treba je bilo nekaj ukreniti, saj to je presegalo že vse meje. Čez noč so vratarji, seveda po nalogu, postali zelo previdni pri prihodu in odhodu delavcev, čeprav niso imeli nobenega spiska kdo od teh delavcev je vozač in kdo ni. Možje, ki so bili pobudniki, tega res, dobrega ukrepa, pa se niso spomnili nekaj. V Centru za izobra-

ževanje imajo precej listov, ki jim pravimo informator. Za to so gotovo že slišali. Tako bi morali naše delovne ljudi o tem obvestiti, da bi bili o tem seznanjeni in pripravljeni na ta nov disciplinski, popolnoma pravilen ukrep.

Poleg tega pa so vozači, seveda spet samo nekateri, dobili avtobusno propustnico še isti dan, ko je bil sprejet ukrep. Pri tem poudarjam samo nekateri, ker so delavci, ki se prav tako vozijo, dobili te karte šele čez nekaj dni, do takrat pa so morali ostati pred vratarico do 13.50. Tako je prihajalo do ogorčenja, za kar pa so krivi tisti, ki bi morali poskrbeti, da bi člani kolektiva bili pravočasno seznanjeni z načrtovanimi ukrepi za preprečitev predčasnega odhoda z dela.

Stanje se je sedaj postopoma normaliziralo, vse poteka po načrtanih potek in upamo na najboljše. Pri vsem tem pa se še enkrat še ne kažejo uspehi te nove poti. Verjetno pa se bodo šele takrat, ko se bo zavest našega delavca okrepila z mislijo, da je to nujno potrebno in pozitivno za vsakega izmed nas.

Obvestilo šahistom

Šahovska komisija Cinkarne razpisuje intero prvenstvo posameznikov za leto 1976/77. Tekmovanje bo 7., 8. in 9. decembra 1976 s pričetkom ob 17. uri v sindikalni dvorani podjetja.

Propozicije tekmovanja, ki so dokončane, boste prejeli z vabilom.

Ljubitelji šaha vabljeni!

Tehnični vodja
šahovske sekcije CC
Franc Dečko

V mesecu avgustu je bilo deset nesreč pri delu. Številke v oklepaju pomenijo skupno število nesreč v letošnjem letu. TOZD VZDRŽEVANJE: Strojno vzdrževanje 1 (17); TOZD TRANSPORT: Železniški promet 1 (5); TOZD METALURGIJA: Piritna pražarna 1 (2), Ferosulfatna pražarna 1 (4), Keramika 1 (4), TOZD KEMIJA: Zaščitna sredstva 1 (2); TOZD GRAFIKA: Tiskarski preparati 1 (1); TOZD TITANOV DIOKSID: Proizvodnja 2 (15), Stranski obrati titanovega dioksida 1 (2).

Na poti so se poškodovali: Nagode Branko — proizvodnja titanovega dioksida, Muškotovec Alojz — železniški promet.

PRI DELU SO SE POŠKODOVALI TOZD VZDRŽEVANJE

Strojno vzdrževanje

KVAS Boris (3. nezgoda). Pri zapiranju okna v okrepevalnici obrata Titanovega dioksida se je zdobila šipa in se je vrezal na podlakt desne roke (neprevidnost).

TOZD TRANSPORT

Železniški promet

JUS Miroslav (1. nezgoda). Ko se je prijel za vrata vagona se je vrezal na dlan leve roke (neprevidnost).

TOZD METALURGIJA

Piritna pražarna

KLANČNIK Slavko (2. nezgoda). Pri prevozu japanerja s sejalnimi ostanki pulpe ga je zbolelo v levi ključnici (neprevidnost).

Ferosulfatna pražarna

ZAGORANSKI Ivan (1. nezgoda). Pri popravilu hidravlične stiskalnice mu je ploščati železni drog stisnil palec na levi roki (neprevidnost).

TOZD KEMIJA

Zaščitna sredstva

ZAGORŠČAK Franjo (2. nezgoda). Pri porivanju etažnega vozička mu je spodrsnilo in se je udaril na koleno desne noge (neprevidnost).

TOZD GRAFIKA

Tiskarski preparati

KRAJNC Jože (2. nezgoda). Pri manipuliranju z ročnim vozičkom ga je ročica vozička zadela v glavo (neprevidnost).

TOZD TITANOV DIOKSID

Proizvodnja

MARCIUS Stjepan (7. nezgoda). Pri pregledu centrifug ga je vodna para opekla po desni strani prs (nesmotn način dela).

POPOVIČ Drago (1. nezgoda). Ko je zapiral vrata, mu je stisnilo kazalec leve roke (neprevidnost).

Stranski obrati titanovega dioksida

GROSEK Albin (2. nezgoda). Pri izhodu iz kotlarne je neprevidno sestopil s podesta na stopnišče in si poškodoval koleno desne noge (neprevidnost).

Izgubljeni dnevi zaradi nesreč pri delu in na poti:

	Pri delu		Na poti	
	v avgustu	kumulativno I-VIII	v avgustu	kumulativno I-VIII
DSSS	—	143	1	125
Vzdrževanje	9	632	24	113
Transport	25	283	13	35
Metalurgija	136	561	—	4
Kemija	5	328	—	71
Grafika	6	15	—	33
Titanov dioksid	68	330	12	95
SKUPAJ	249	2292	50	476

Težke poškodbe delavcev zaradi igranja na delovnih mestih

V nedeljo, 29. avgusta 1976 je prišlo v pigmentnem laboratoriju Titanovega dioksida do poškodb dveh delavcev, laborantov Stojnev Eftima in Katančević Hranislava.

Stojnev Eftim je prinesel vzorec pigmentacije v pigmentni laboratorij. Tam se je zadrževal nekaj časa. Ko je stal pri oknu in gledal skozi okno ga je Katančević pobrizgal z acetonom od zadaj po hlačnicah delovne obleke. Stojnev za to ni vedel ter je nato hotel oditi iz laboratorija. Za njim je šel s prižano cigareto Katančević in s tem povzročil vžig acetona na obleki. Katančević mu je takoj priskočil na pomoč in skupna sta pogasila ogenj na goreči obleki.

Pri tej nesreči je Stojnev Eftim dobil težje opekline po telesu, ravno tako je dobil opekline Katančević po rokah ko je pomagal gasiti gorečo obleko na Stojnevu.

Nato sta se z mopedom odpeljala v obratno ambulanto Cinkarne, nakar jih je dežurna sestra napotila v bolnišnico. Stojneva so zadržali, Katančevića pa poslali domov.

Zakaj je sploh prišlo do teh poškodb?

Do poškodb je prišlo zaradi igranja in neresnosti na delovnem mestu. Katančević je namreč izjavil, da se vsi v laboratoriju na ta način igrajo z acetonom t.j. drug drugega brizgajo.

Te poškodbe, ki so se pripetile na delovnem mestu, služba za varstvo pri delu Cinkarne ni obravnavala kot nesrečo pri delu. Razlaga pojma nesreče pri delu je dana v 17. čl. Zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Ur. list SFRJ št. 35/72). Po tem členu velja:

Za nesrečo pri delu se šteje vsaka poškodba zavarovanca, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, kot tudi poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali kakšne druge nenadne spremembe fiziološkega stanja organizma, če je taka poškodba v vzročni zvezi z opravljenjem dela na določenem delovnem mestu ali z delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima poškodovanec lastnost zavarovanca v smislu tega zakona.

Za nesrečo pri delu se šteje tudi obolenje zavarovanca, ki je neposredna in izključna posledica kakšnega nesrečnega naključja ali višje sile med delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima oboleli lastnost zavarovanca v smislu tega zakona.

Te poškodbe, torej, niso v vzročni zvezi z delom, in kljub temu, da so se pripetile na delovnem mestu se obravnavajo kot bolezen.

Omenjene poškodbe so težje telesne poškodbe s posledico kazenske odgovornosti povzročitelja teh poškodb.

To dejanje navajamo kot primer, kaj se lahko zgodi, če se delo ne jemlje dovolj resno in kako hude posledice lahko nastanejo zaradi igranja z nevarnimi snovmi. To so posledice tako imenovanega »človeškega faktorja«, ki je prisoten pri velikem številu nesreč pri delu, katere nastanejo zaradi neresnosti, neupoštevanja navodil za varno delo, nedisciplin, igranja in podobno.

Zlata pravila za varno delo

KAJ IN NA KAKŠEN NAČIN NAJ BI DELALI

Vse doslej opravljene raziskave oziroma analize so pokazale, da prihaja do nesreč pri delu in poklicnih ter drugih obolenj, prav zaradi tega, ker se v premajhni meri spoštujejo normativi in ukrepi za varstvo pri delu. Pretežno so kot vzrok za nesreče pri delu ugotovljena nepravilna in neodgovorna obnašanja delavca v njegovem procesu dela. Ravno tako je med ostalimi tudi ugotovljeno, da je ob obstoječih delovnih pogojih, zdravo in varno delo v mnogočem odvisno, kaj in kako smemo ravnati oziroma ne smemo ravnati pri delu. O tem bo tekla tudi naša nadaljna beseda.

Kaj moramo vedeti

V nobenem trenutku ne smemo pozabiti, da so varni delovni pogoji in varne delovne razmere osnovni motivi za doseganje maksimalnih delovnih učinkov. Če mora delavec ves čas svojega delovnega procesa pretežno misliti na lastno varnost, potem bo kvaliteta in kvantiteta njegovega dela vedno vprašljiva.

Zmotno je mišljenje, da je delovna disciplina, ki se od vas zahteva, izraz samovolje nadrejenega, da bi s tem pokazal svojo vrednost (superiornost). Ravno nasprotno, disciplina ne omejuje vaše osebnosti, temveč predstavlja zavesten odnos do dela in tako pripomore k večji varnosti na delovnem mestu.

Obnašanje pri delu zato ne

more biti podrejeno posamezniku, temveč mora prispevati k skupnim proizvodnim nalogam in ohranjanju lastne telesne in zdravstvene celovitosti. Kolikor se v zadostni meri niste seznanili z nevarnostmi in škodljivostmi katerim ste izpostavljeni v procesu dela, kakor tudi z varnostnimi ukrepi, si ne morete zagotoviti potrebne varnosti pri delu.

Pri delu vedno opozarjajte mlajše sodelavce, predvsem pa novince, če ste opazili, da se ti obnašajo brezskrbno do varstva pri delu in jim dokažite, da ne ravnajo smoterno in varno. Bodite sodelavcem vedno dober vzornik in svetovalec v vsakem oziru, predvsem pa v varstvu pri delu. (Nadaljevanje prihodnjik)

IZLET UPOKOJENCEV

Sredi oktobra, ne ravno prijaznega in sončnega dne je karavana sedmih in pol avtobusov s 353 našimi upokojenimi sodelavci, nekateri so povabili s seboj tudi svoje boljše ali pa močnejše polovice, krenila proti Gorenjski.

Kako je bilo na izletu, je izpovedal eden izmed udeležencev in to v verzih. Pesem je nastajala sproti v enem izmed avtobusov.

Velika gneča pred Celeio.
Kam le vsi ljudje ti grejo!
Skupaj tu se narod zbira
po znanem znanec se ozira.

Saj to Cinkarnarji so stari,
se letos spet smo skupaj zbrali.
Mladeniški vsi penzionisti
na zrak gorenjski gremo čisti.

Kot vsako leto, tudi tokrat
povabil nas je sindikat.
Vabilo z veseljem smo sprejeli
ta dan lepo se bomo imeli.

Je bila ura skor' deset
ko v »buse« smo posedli spet.
V Begunje naša pot zdaj pelje
se spomni nihče več na Celje.

V gostišču znanem »Avsenik«
ta drugi smo imel' zapik.
V pozdrav je sonce zasijalo
iz zemlje pa nas zamajalo.

Prijetno tu smo se podprli,
prenekatero pivo odprli.
Od tu skoz vas, tja gor naprej
podali smo se v muzej.

okusne dovolj za vse je jedace
in pravo mero, vsakemu pijače.

V okolico lepo še kratek sprehod,
nato pa mudilo nam spet se na pot.

Proti domu se bomo sedaj
obrnil med potjo na Bledu še malo počili.

Na Bledu lahko vsak je šel po
svoje nekateri v gruči, drugi kar v dvoje
in tretji so kočijo si najeli
da boljši so »razgled« imeli.

Pred odhodom pa še novo
doživetje sred' Bleda se oglasi naše petje
prelepih vtisov polno je srce
in pesem sama iz grl vre.

Skupina izletnikov pred hotelom Zlatorog v Bohinju. Gostoljubni gostinci so povedali, da se je ves Bohinj malo pred prihodom avtobusov temeljito tresel zaradi potresa.

Na desni: spomenik talcem pred muzejem v Begunjah.

V začetku slabo vreme kaže
ob soncu bi bilo nam laže.
Izgleda da za nas prav svež
se skupaj spravi rahel dež.

Tu videli smo, tu smo brali
premnogi talci tu so pali
življenja dali za svobodo,
pozabljeni nikdar ne bodo.

Vreme naš prav nič ne moti,
kolona naša je že na poti.
Nekako tam ob osmi uri
v Trojanah odpro se kranjske duri.

Grobovi beli njim v spomin,
naj bodo nam pa v opomin.
Nacizma ni hudič še vzel,
bo v Avstriji kmalu mlade imel.

Na sliki spodaj: V znani gostilni »Avsenik« v Begunjah je dobila dobra malica slab priokus zaradi ne preveč prijazne postrežbe. Slika v sredini: »Pohod« izletnikov na letališko teraso na Brniku.

Še dolga, dolga pot nas čaka
tiskovna pač ni to napaka

Ko poldne v Begunjah je zvonilo,
spet vkrcali smo se v vozilo.
Prek Bleda zdaj nas pelje pot
v prijazni tja Bohinjski kot.

Prekmalu prišlo je povelje,
sedaj naš cilj je zopet Celje.
Končal se bo naš izlet
se vsi spet vidimo — ob letu spet?

V imenu vseh, pa še zahvala
fabriki, ki je možnost dala
da šli smo na to lepo pot
lepo imeli se povsod.

In sindikatu, ki nas skup' je
zbral in vse tako lepo organiziral.
Dotacij obilnih naprej še želimo,
da drugo se leto spet skupaj dobimo.

Pa še šoferju in vodiču hvala;
vso pot sta lepo, varno nas peljala.
Ker bliža se razstanka čas
zajavimo eno na ves glas.

Brnik, Begunje, Bohinj, Bled
povsod imamo »B« odspred.

Ker v »busu« se ne sme kaditi
in tudi nismo imeli kaj popiti,
šofer ustavil bo nekje
da mal' priveže se srce,

Taprvi smo kadili čik
ko smo prispeli na Brnik,
popili pivo al' kofe
in kakšno kačjo slino še.

Na desni Sava se nazdol
odpravlja, v daljavi že Janez bohinjski
pozdravlja. S skale se Vogel v jezeru gleda
v Zlatorogu pa čaka že polna
nas skleda.

Za lačne želodce poskrbi
Zlatorog, postrežba kar hitro je šla jim
od rok

Na sliki desno: Naši izletniki krmijo številno labodjo družino, stalne prebivalce Blejskega jezera.
Na skrajni desni: Treba je iti domov.
Na levi: Spomenik talcem pred muzejem v Begunjah.

Rak na želodcu

Rak na želodcu je po svetu, pa tudi pri nas pogostno obolenje. V Sloveniji zabeležimo blizu 600 novih primerov na leto. To obolenje je pri nas na drugem mestu po pogostnosti med vsemi rakavimi obolenji: pri ženskah za rakom na dojki, pri moških pa za rakom na pljučih.

KAJ VEMO O VZROČNOSTI

Vzroki za nastanek raka na želodcu niso znani. Zelo verjetno pa je vpliv prehrane in navad pri prehranjevanju. Podlaga za tako domnevo je zelo različna pogostnost te vrste raka v raznih deželah, ki se razločujejo med drugim tudi po vrsti prehrane prebivalcev. Zanimivi so podatki, da upada pogostnost raka na želodcu z naraščanjem življenjskega standarda — to pripisujemo spremenjenemu načinu prehranjevanja. Med škodljivimi vplivi, ki so verjetno pomembni za razvoj raka, navedajo tudi uživanje koncentriranih alkoholnih pijač, prekajenega mesa, ostrih začimb in kajenje. Tudi pomena dednosti ne smemo zanemariti. Pri sorodnikih ljudi, ki so oboleli za rakom na želodcu, se pojavlja to nevarno obolenje štirikrat pogosteje kot pri drugih ljudeh.

Na Japonskem, kjer je rak na želodcu najpogostejši na svetu, so pri preučevanju življenjskih in prehranjevalnih navad opazili zanimivo zvezo med uživanjem začimb in močno soljeno hrano ter rakom na želodcu. Ugotovili so tudi, naj bi tudi vsakodnevno uživanje mleka bila nekakšna zaščita pred rakom na želodcu. V zadnjih letih so namreč opazili tudi na Japonskem upadajoče pogostnosti te bolezni — začetek tega pojava sovpada s časom, ko si je mleko šele pričelo utirati svojo pot v vsakodnevni jedilnik Japoncev. Take podatke nam mudi statistika. Na videz nerazumljivo zvezo med začimbami, žganjem, kajenjem in možnostjo, da zbolimo za rakom na želodcu na eni strani ter mlekom in možnostjo, da se tej nevarni bolezni izognemo na drugi strani, pa si lahko razložimo takole: žganje in prehrana začinjena hrana povzročajo zaradi draženja lahko vnetje želodčne sluznice — to pa je že sprememba, ki velja za predrakavo. V določenih primerih namreč lahko iz vnetno spremenjene in stanjšane sluznice vznikne rak. Med predrakava obolenja štejemo tudi izrastke želodčne sluznice — polipe ter čire na želodcu in pojave, ki jih spremlja zmanjšanje kisline v želodčnem soku. Pri ljudeh, ki imajo premalo kisline, je verjetnost, da bodo zboleli za rakom na želodcu, desetkrat večja kot sicer. Devetdeset odstotkov bolnikov ima takrat, ko postavimo diagnozo — rak na želodcu, znižano količino želodčne kisline. Pri vseh teh spremembah je začinjena hrana pomemben vzročni dejavnik.

Znamenja bolezni

Odvisna so od oblike raka na želodcu in mesta, kjer se je razvil. Znamenja so zelo raznolika, številna in neznčilna.

Enaka znamenja lahko dajejo tudi druga obolenja. Najznačil-

nejša je povezava raznih motenj, ki jih bomo našli, njihovo vztrajano ponavljanje ter naraščanje njihove jakosti. Zaradi preglednosti bomo razdelili znamenja v tri skupine:

1. Splošna znamenja — težko opredeljivo upadanje zdravja in življenjske moči, utrujenost, slabost, hujšanje, bledota, izguba apetita;

2. Znamenja, ki so podobna bolezenski sliki pri čiru na želodcu — bolečine v žlički, v povezavi ali brez nje z obroki hrane in se lahko začasno pomirijo po zdravljenju z dieto in s sredstvi zoper kislino;

3. Značilna bolezenska znamenja, ki kažejo na obolenost prebavil, kot so npr. izguba apetita, včasih samo za nekatere jedi, kot je npr. meso, občutek nejasnega tiščanja in napenjanja v žlički, občutek teže v želodcu, napenjanje, bljuvanje »slaba prebava«, motnje v požiranju, slabost, bolečine pri srcu, črno blato. Vse preradi se ljudje ob takih znamenjih tolažijo, da so si pokvarili želodec s slabo hrano in odlašajo s pregledom pri zdravniku. Znamenja raka na želodcu res niso značilna prav za to bolezen, vendar nam mora to, da težave dlje trajajo in da se celo stopnjujejo, vzbuditi sum, da gre za nevarno obolenje ter nas napotiti pravočasno na zdravniški pregled.

KOMISIJA ZA ŠPORTNO REKREACIJO CINKARNE CELJE

Vsako sredo v tednu imamo organizirano rekreacijo v telovadnici na 2. osnovni šoli Slavka Šlandra (Ljubljanska cesta), in sicer od 18. do 21. ure. Z ozirom na udeležbo, se je komisija za športno rekreacijo odločila, da izdela program rekreacije, da bi čim racionalneje izkoristili čas, ki nam je na razpolago.

Program rekreacije

1. od 18. do 19. ure — splošna rekreacija članice — vodja Zupanc Vera
 2. od 19. do 21. ure — splošna rekreacija članice in člani (odbojka, košarka, namizni tenis) — vodja Žekar — Leban
- Komisija je sklenila, da bo v primeru slabe udeležbe članic od 18. do 19. ure, ločeno rekreacijo ukinila in bo le-te skupna. Vse članice, ki boste želele z rekreacijo nadaljevati, se boste lahko priključile drugi skupini. V telovadnici so na razpolago ženska in moška garderoba, ter tuši s toplo in mrzlo vodo.

Proismo, da prihajate v telovadnico 10 minut pred pričetkom, da bi z rekreacijo lahko pričeli točno. V telovadnico je možen vstop samo v copatah.

Vabimo vas, da se rekreacije v telovadnici udeležujete v čim večjem številu.

Zapomniti si moramo, da ne smemo nikoli sami zdraviti tako imenovane »slabe prebave« in želodčnih težav, če trajajo dalj kot kak teden. Posebno pri ljudeh, starejših od 40 let so taka znamenja kaj rada znanilci raka. Samo skrben zdravniški pregled, laboratorijske in rentgenske preiskave ter pregled notranjščine želodca s posebnim instrumentom nam lahko zanesljivo razjasnijo naravo težav.

Zdravljenje

Raka na želodcu lahko sedaj ozdravimo le s pravočasno operacijo. Da je operacija sploh tehnično izvedljiva, mora priti bolnik v roke kirurga takrat, ko je zlohota rača še omejena na želodec sam in še ni prišlo do vrasčanja rakavega tkiva v sosednje organe ali velike žile. Pri operaciji skuša kirurg odstraniti oboleli del želodca z okolišnjimi bezgavkami vred. Izkazalo se je, da je bistven dejavnik, ki odloča o možnostih bolnika, da bo preživel pet let po operaciji to, ali so bili v času operacije že prisotni zasevki rakavega tkiva v bezgavkah ob želodcu. Le 5 do 14 % bolnikov z zasevki v bezgavkah preživi pet let po operaciji, medtem ko je ta odstotek za bolnike, pri katerih je bil rak še omejen samo na želodec, 57 %. Vse ostale metode zdravljenja so pri raku na želodcu mnogo manj uspešne kot operacija. V novjšem času imamo na voljo posebno zdravila, ki zavirajo razrast rakavih celic — tzv. citostatike. Žal pa so ta kemična sredstva uspešna le pri približno 20 % bolnikov in to le za kratek čas 2 do 6 mesecev.

Zdravljenje z obsevanjem samim je pri raku na želodcu uspešno. Uporabljamo ga le za

olajšanje težav bolnikov, ki imajo zasevke v kosteh. Nekateri avtorji poročajo o uspehu z istočasno kombinacijo citostatikov in obsevanjem pri obsežnem raku na želodcu, ki ni odstranljiv z operacijo.

Odstotek bolnikov, zdravljenih po tej metodi, pri katerih se je tumor zmanjšal, je bil pomembno višji kot pri onih, kjer so uporabili le obsevanje ali le citostatike. Poleg tega se je tudi podaljšalo preživetje teh bolnikov.

Kljub tem ohrabrujočim podatkom, imamo na sedanji stopnji znanja v medicini, v boju z rakom na želodcu eno samo zanesljivo orožje, ki lahko privede do ozdravljenja bolezni — t. j. pravočasno operacijo. Zato velja ponovno opozoriti na odločilen pomen zgodnje ugotovitve te bolezni.

Vsako odlašanje pomeni zmanjšanje možnosti za ozdravljenje.

doc. dr. Marija Auersperg

Usklajevanje preživnin za otroke

Po novem zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, je pristojni organ občinske skupnosti socialnega skrbstva dolžan vsako leto na podlagi uradno ugotovljenega podatka o povečanju življenjskih stroškov opraviti usklajevanje vseh preživnin za otroke (otroci razvezanih staršev, otroci rojeni izven zakonske zveze) in izdati odločbo o novo ugotovljeni višini preživnine. Na podlagi izdane odločbe je možna sodna izvršba.

Po tem zakonskem določilu, bo skupnost socialnega skrbstva Celje preko svoje strokovne službe (Centra za socialno delo) v letu 1977 uskladila sedanje preživnine v višini povečanih življenjskih stroškov v letu 1977. Da bi delo strokovne službe v zvezi s to nalogo potekalo čimhitreje in nemoteno, kar je tudi v korist otrok, prosimo starše s stalnim prebivališčem v občini Celje, pri katerih otroci živijo, da se osebno zglasijo na Centru za socialno delo Celje, Gregorčičeva 6/II.

Center bo sprejemal vloge od 3. novembra 1976 dalje, vsak ponedeljek od 8. do 15. ure, ter vsako sredo od 8. do 17. ure.

Občinska skupnost
socialnega skrbstva Celje

T E D E N DOMAČEGA FILMA

Kino Union

Četrty teden domačega filma v Celju, ki bo od 19. do 25. novembra 1976, bo organiziralo uredništvo Novega tednika in Račja Celje.

Pokrovitelja letošnje prireditve sta Zlatarna in Merx Celje.

V Kino Union bodo predstavili gledalcem premierne filme; pokrovitelji let-teh so: Tkanina, Izletnik, Gadis, Zavarovalnica »Sava«, celjska podružnica Ljubljanske banke, Ingrad in Tehnomerkator.

V Metropolu bodo prikazovali filme na temo »samoupravljanje v domačem filmu«. Pokroviteljstvo nad temi filmi je prevzela štorska železarna.

V kinu Dom pa bodo na sporedu filmi o narodno osvobodilni borbi — pokrovitelj Cinkarna in otroški filmi — pokrovitelj Toper.

Tudi letos bo strokovna žirija podelila Badjurove nagrade najboljšim filmskim stvaritvam slovenske kinematografije. Posebne nagrade bosta podelila Novi tednik in revija Stop.

Spored sedmih primernih filmov

- 19. novembra 1976 IDEALIST ob 20. uri (svečana otvoritev TDF)
- 20. november 1976 IDEALIST ob 15.30 in 17.30
- 21. novembra 1976 VLAK V SNEGU ob 19.30
- 21. novembra ŠTIRI DNI DO SMRTI ob 15.30, 17.30 in 19.30
- 23. novembra 1976 BELE TRAVE ob 15.30, 17.30 in 19.30
ČUVAJ PLAŽE V ZIMSKEM ČASU ob 19.30
- 24. novembra 1976 DEKLIŠKI MOST ob 19.30
ČUVAJ PLAŽE V ZIMSKEM ČASU, ob 15.30 in 17.30.
- 25. novembra 1976 DEKLIŠKI MOST ob 15.30 in 17.30
VDOVSTO KAROLINE ZAŠLER, ob 19.30.

Kino Metropol

Spored filmov na temo »Samoupravljanje v domačem filmu«.

- 19. november 1976 POZNATE PAVLA PLEŠO ob 15.30, 17.30 in 19.30
- 20. novembra 1976 VESELICA, ob 15.30, 17.30 in 19.30
- 21. november 1976 VZKIPELO MESTO, ob 15.30, 17.30 in 19.30
- 22. november 1976 VAROVANEC ob 15.30 ob 17.30 Predstavitev filmske proizvodnje Egipta s svečano otvoritvijo, ob 19.30 VAROVANEC
- 23. november 1976 PROTEST, ob 15.30, 17.30 in 19.30
- 24. november 1976 IZ OČI V OČI ob 15.30 ob 17.30 Predstavitev filmske proizvodnje Mehike s svečano otvoritvijo, projekcija filma DOLINA BEDNIH ob 19.30 IZ OČI V OČI
- 25. november 1976 PREDSTVA HAMLETA V SPODNJI MRDUŠI, ob 15.30, 17.30 in 19.30

Kino Dom

Spored otroških filmov in filmov na temo NOB.

- 19. novembra 1976 ORLI ZGODAJ LETIJO, ob 16.00
KOZARA, ob 18.00 in 20.00
- 20. novembra 1976 KEKEC, ob 16.00
DESANT NA DRVAR, ob 18.00 in 20.00
- 21. novembra 1976 IZBOR RISANK, ob 16.00
SIGNALI NAD MESTOM, ob 18.00 in 20.00
- 22. novembra 1976 VOLK SAMOTAR ob 16.00
BOMBAŠA, ob 18.00 in 20.00
- 23. november 1976 SEDMA CELINA ob 16.00
NE OBRACAJ SE SINKO, ob 18.00 in 20.00
- 24. november 1976 KALA, ob 16.00
KO SLIŠIS ZVONOVE, ob 18.00 in 20.00
- 25. november 1976 SINJI GALEB, ob 16.00
VRHOVI ZELENGORE, ob 18.00 in 20.00

Tekmovanje v odbojki med TOZD Cinkarne Celje

Kakor vsako leto tako je bilo tudi letos izvedeno tekmovanje med TOZD Cinkarne v odbojki na Skalni kleti po internem programu športne rekreacije, katerega se je udeležilo sedem ekip.

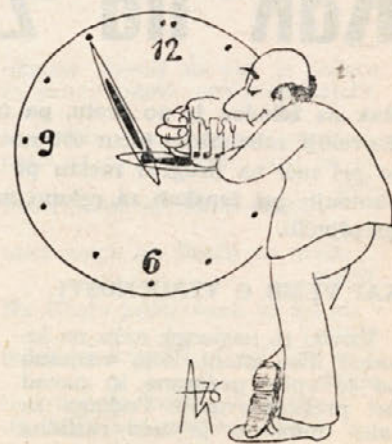
REZULTATI TEKMOVANJA

- 1. kolo: Kemija : Titanov dioksid 25 : 30, DSSS : Grafika 22 : 30, Vzdrževanje : Elektro 30 : 9, Metalurgija — prosta.
- 2. kolo: Grafika : Vzdrževanje 14 : 30, Titanov dioksid : DSSS 30 : 12, Metalurgija : Kemija 30 : 27, Elektro — prosta.
- 3. kolo: DSSS : Metalurgija 23 : 30, Vzdrževanje : Titanov dioksid 30 : 2, Elektro : Grafika 30 : 0, Kemija — prosta.
- 4. kolo: Titanov dioksid : Elektro 30 : 11, Metalurgija : Vzdrževanje 22 : 30, Kemija : DSSS 24 : 30, Grafika — prosta.
- 5. kolo: Vzdrževanje : Kemija 30 : 5, Elektro : Metalurgija 27 : 30, Grafika : Titanov dioksid 0 : 30, DSSS prosta.

- 6. kolo: Metalurgija : Grafika 10 : 30, Kemija : Elektro 14 : 30, DSSS : Vzdrževanje 6 : 30, Titanov dioksid — prosta.
- 7. kolo: Elektro : DSSS 30 : 7, Grafika : Kemija 30 : 8, Titanov dioksid : Metalurgija 30 : 26, Vzdrževanje — prosto.

Končni vrstni red:

- 1. Vzdrževanje 12 točk
- 2. Titanov dioksid 10 točk
- 3. Grafika 6 točk
- 4. Metalurgija 6 točk
- 5. Elektro 6 točk
- 6. DSSS 2točke
- 7. Kemija 0 točk

Brez besed

Pljučni rak

(NADALJEVANJE)

Tako neposredno vidimo tumor in ga tudi košček odrežemo za mikroskopski pregled. Rezultat pregleda izrezanega tkiva pod mikroskopom je zelo zanesljiv. Večkrat pa leži tumor globoko v pljučih in ga z omenjeno napravo ne moremo videti. V tem primeru nam pogosto pomaga bronhografija, sapnico in njene veje napolnimo s kontrastnim sredstvom, da postanejo pri rentgenskem slikanju vidne. Tako lahko vidimo mesto, kjer rakavo tkivo zapira sapnico. Zelo nam pomaga tudi pregled celice v izpljunku ali v brisu sluznice, ki ga napravimo pri bronhoskopiji. S površine tumorja se namreč luščijo rakave celice, ki jih pod mikroskopom lahko spoznamo.

Pljučnega raka najbolj zanesljivo pozdravimo z operacijo. Žal, često to ni mogoče, ker pride bolnik prepozno na zdravljenje ali pa nam druge okoliščine ali obolenja preprečijo, da bi bolnika operirali. Drug način zdravljenja pa je obsevanje z rentgenskimi ali gama žarki, s katerim dosežemo mnogokrat zadovoljivo izboljšanje, včasih pa tudi dokončno ozdravljenje.

dr. Zdenka Podgornik-Runovec

Spomini

Pregled faktorjev za obračun OD — september 1976

Vrednost točke za izračun osnovne vrednosti delovnih mest je 1,18.

Stroškovno mesto	Faktor vred. točke	norme
Spolšna uprava	1,24	—
Služba za varno delo in varstvo okolja	1,24	—
Center za organizacijo in AOP	1,24	—
Finančno računovodski sektor	1,24	—
Kadrovski sektor	1,24	—
Samski dom	1,24	—
Splošni sektor	1,24	—
Kuhinja	1,24	—
Pralnica in šivalnica	1,24	—
Zunanja trgovina	1,24	—
TOZD METALURGIJA		
Skupne službe metalurgije	1,26	—
Keramika	1,18	1,01
Sušilnica ferosulfata	1,25	—
Žveplena kislina PIK	1,25	—
Žveplena kislina s pirilno pražarno.	1,25	—
Pražarna ferosulfata	1,25	—
Žveplena kislina iz ferosulfata	1,25	—
Cinkov prah	1,24	—
Sekundarna proizvodnja cinka	1,26	—
Baterijske čašice	1,23	—
Zičarna	1,23	—
Zlebarna	1,27	—
Valjarna	1,17	1,19
TOZD KEMIJA		
Skupne službe kemije Celje	1,25	—
Barvila Celje	1,24	—
Soli in pigmenti	1,23	—
Bariljev sulfid	1,23	—
Litopon	1,22	—
Cinkovo belilo	1,22	—
Zaščitna sredstva — modri baker	1,21	—
Rastni substrati	1,23	—
Gradbena lepila	1,23	1,04
Betonaki elementi	1,23	1,15
Zaščitna sredstva — modra galica	1,23	—
Skupne službe kemija Mozirja	1,24	—
Barve in premazi	1,21	1,20
TOZD GRAFIKA		
Skupne službe grafike	1,26	—
Tiskarna	1,26	—
Tiskarske plošče	1,26	—
Preparati za grafiko	1,26	—
Tiskarske barve	1,27	—
Razvoj grafike	1,26	—
TOZD VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA		
Skupne službe vzdrževanja	1,24	—
Strojno vzdrževanje	1,23	1,06
Elektro vzdrževanje	1,23	1,04
Vzdrževanje ARM	1,23	1,01
Gradbeno vzdrževanje	1,23	1,07
Energetika — skupne službe	1,24	—
Kotlarna številka 1	1,23	1,04
Plinarna	1,24	—
Transformatorske postaje	1,23	—
Galvana	1,24	1,16
Emblazaža	1,23	—
TOZD TRANSPORT		
Skupne službe transporta	1,26	—
Zelezniški promet	1,11	—
Interni ostali promet	1,09	1,24
Avtocestarne za kislino	1,00	1,61
Nakladanje in razkladanje	1,09	1,22
TOZD TITANOV DIOKSID		
Glavni laboratorij	1,24	—
Skupne službe titanovega dioksida	1,16	—
Investicijska služba	1,16	—
Proizvodnja titanovega dioksida	1,16	—